

**ድኸመታትና ካብ ኣለለና፡ ክንሕይለሉ እንኸእል
ጎደና ቃልሲ ምቕያስ ከድልየና ኢዩ።
ብ ገዛኢ ኪዳ**

ኣብ ኤርትራ ብፍላይ ድማ ኣብ ደንበ ተቓውሞ ድኸመት ከም ዘሎ ዘይኣምን ኤርትራዊ ኣሎ ክበሃል ዝከኣል ኣይመስለንን። ብርግጽ ድማ ኣብ ደንበ ተቓውሞ ድኸመት ናይ ኣመራርሓ ኣሎ ድኸመት ናይ መሰረታት እውን ኣሎ። እቲ ቀንዲ ግን ድኸመት ናይ መሰረታት ኢዩ ክብል ይደፍር። ምኽኒያቱ መሰረታት ሞተር ናይቲ ውድብ ኢዩ። ሞተር እንተደኸሙ ድማ ኣውቲስታ ብዘይ ሞተር ክመርሕ ኣይኸእልን። ስለዝኾነ ምሕያል መሰረታት ማለት ምሕያል ውድብ ማለት ኢዩ። ምሕያል መሰረታት ማለት ምሕያል መሪሕነት ማለት ኢዩ። መሪሕነት ብዘይ ሓያል መሰረት ክንቃቀስ ኣይኸእልን ጥራሕ ዘይኮነስ እቲ መሪሕነት ንባዕሉ ሃካይ፡ ልሙሱ፡ ናይ ሕጂ ዘይኮነስ ናይ ቀደም ዕላላት ዝፈቱ፡ ዘዘመጸ መድረኽ ገዲፉዎ ዝዕዘር፡ ብሕሉፍ እምበር ብእዋናዊ ዛዕባ ዘይዛረቡ፡ ተዋላዋሊ፡ ተንበርካኹ፡ ፈራሕ፡ ኢዩ ዝኸውን። እዚ እንታይ ማለት ኢዩ እቲ ሞተር ኮይኑ ከንቀሳቅሶ ዘሎዎ መሰረት ድኸ-ም ኢዩ ማለት ኢዩ።

እቲ መሰረት ሓያል እንተኾይኑ ግን እቲ መሪሕነት ንመሰረታቱ ስለ ዝፈርሕ ሕማቕ መራሒ ዝነበረ ተሞክሮታት ደሊቡ ሓያል ኢዩ ዝኸውን፡ እዚ እንታይ ማለት ኢዩ እቲ ሞተር ናይቲ ውድብ ንኸሕይል ይደፍኦ ኣሎ ማለት ኢዩ። ብጠቕላላ ኣዘራርባ መሰረታትን መሪሕነትን ሞተር ናይ መኪናን መራሕ መኪናን ገይርና ክንወስዶም ንኸእል። ኣውቲስታ ብዘይ ሞተር ዝገብሮ ነገር የልቦን። ሞተር ክሳብ ዝለዓለሉ ምድቃስ ጥራሕ ኢዩ።

ሕጂ ድማ መሰረታት ናይ ተቓውሞቲ ውድባት ሓዲሽ ተስፋ ዝህብ መድረኽ ንምፍጣር ክለዓሉ ኣሎዎም።

ብመሰረቱ ኣብ ጉዳይ ኤርትራና እንተ ሪኢና፡ ኩሎም ተቓውሞቲ ውድባት ኣብ ፖለቲካዊ ፕሮግራሞም ዘቐምጥዎ ግንቀጽ ኣብ ኤርትራ ዲሞክራሲያዊ ስርዓት ክትከልን ሕግን ፍትሕን ክነግስን በዚ ኣቢሉ ድማ ሰብኣዊ መሰል ዜጋታት ክኸበርን ኢዩ። እዚኣ ዳርጋ ኩለን ውድባት ኣብ ማህደር ፖለቲካዊ መደብ ዕዮኣን ዘስፍራኦ ኣንጻባራቂት ግንቀጽ ኢዩ።

እሞ ኣብዚ ሓደ ርኡይ ሕቶ ክለዓል ይከኣል ኢዩ። እዞን እዛ ኣንጻባራቂት ግንቀጽ እዚኣ ከም ናይ መጻኢ ናይ ቃልሲ ሽትኣን ገይረን ኣብ ፖለቲካዊ መደብ ዕዮኣን ኣስፊረን ዝጓዓዛ ዘሎዎ ውድባት ስለምንታይ በበይነን ይቃለሳ ኣሎዎ? እቲ ጉዳይ ጉዳይ ህዝብን ሃገርን ምዃኑ ይኣምና ድየን? ብሓቂ እታ ዲሞክራሲ እትበሃል ይኣምናላ ድየን? እዚ ዝኣምና እንተኾይነን ስለምንታይ ንናይ ሓባር ዓላማኣን ብሓደ ኮይነን ዘይቃለሳ? እዚ ሕቶታት እዚ መሪሕነታት ኣይኮነን ከልዕሎ ዝኸእል፡ እቲ ሞተር ናይ መሪሕነታት ዝኾነ መሰረታት ኢዩ ከልዕሎ ዝግበኦ። ስለዝኾነ መሰረታት ውድባት ከም ሞተር ወይ ድማ ከም ደራኽ ሓይሊ መጠን ንዘይተመልሹ እዋናውያን ሕቶታት ኣዕጋቢ መልሲ ክረክብ ናህሪ ናይ ሞተሩ ከሕንን ኣሎዎ።

ኣብዚ ከይጠቐስኩም ክሓልፍ ዘይደሊ ኣገዳሲ ነጥቢ ኣሎ፡ ንሱ ድማ ቅድም ኣብ እዋን ብረታዊ ተጋድሎ ህዝቢ ኤርትራ፡ ንሓንቲ ዓላማ ብሓባር ክንወድቅን ክንትስእን ዝጸናሕና ብጸት ሎሚ ድማ ኣብ ሃገር ባዕዲ/ ኣብ ስደት/ ንሓንቲ ዕላማ ተፈላሊና ንቃለስ ኣሎና ስለምንታይ? ሓድነት ከወውት ከም ዝኸእል ቀደም ዝተማሃርናዮን ዝገብርናሉን ኣገባብ ናይ ቃልሲ ምዃኑ እናፈለጥና ስለምንታይ ተፈላሊና ንቃለስ ኣሎና? እዚ ሕቶ እዚ እውን ካብ መሪሕነት ኣይኮነን ዝመጽእ፡ ካብ መሰረታት ውድብ ኢዩ ክለዓል ዘሎዎ። ሓደ ዓላማ ንዘሎዎም ሰባት ኣብ እዋን ቃልሲ ንዝፍጸሙ ጌጋትት መተኣራሪሚ እምበር መፈላለዪ ክኾኑ ኣይግበኦምን። ዝገብዩ ህዝባዊ ዕላማ ኣቐሚጥካ ብዘይጠቕም ብኸእረም ዝኸእል ጌጋ ኣንታን ማንታን ተባሂልካ ክትፈላለ ከሎኻ እምበኣር እቲ ምእንቲ ህዝቢ ይቃለስ ኣሎኹ ኢልካ እትጭርሖ ሓሶት ኢዩ። ስለዝኾነ እዚ ሓሶት እዚ ኣብ ህዝቢ ጋህዲ ይኸውን እሞ፡ ካብ ህዝቢ ሰዓቢ ከይረኽብካ ከም ግኒ ዝሓዛ ጤል በይንኻ ኣብ ሸንኮላል ተሕልፎ።

ኣብ ደንበ ተቓውሞ ኤርትራ ድማ እዚ ሓቂ እዚ ኢዩ ዝረኣ ዘሎ፡ ንድኸመታት ንምእራም መሰረታት እንተዘይተላዒሉሉ ድማ ካብ መሪሕነት ክለዓል ምጽባይ የዋህነት ጥራሕ ኢዩ ክኸውን ዝኸእል።

አብዚ ዘሎናዮ መድረኽ እዚ እምበኣር ከም ኣብነት ክጥቀስ ዝኸኸል ውድብ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ኣሎ። እዚ ውድብ እዚ ሰለስተ ውድባት ሓቕፋ ኣብ መስመሪ ጉባኣ በጺሖ ኣሰማት ሰለስተ ውድባት ገዲፋ ከም ኣደ ውድብ 'ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ' ብዝብል ናይ ሓባር መጻውዒ ስም ወጺኡ ኣሎ። እዚ ብሓቂ ዘተባብዕ ኢዩ። እዚ ኣብ ዝሰላሰለሉ እዋን እቲ ኣገባብ ናይ መስመሪ ጉባኣ ጌጋ ኣይነበሮን ንምባል ኣይኮነን ዘምጸኦ ዘሎኹ። እቲ ቀንዲ መሰረታዊ ዕላማ/ስምረት/ እንተተግደቱ ግን ጌጋታት ኣብ ከይዲ ክእረሙ ይኸእሉ ኢዮም። ዘይእረሙሉ ምኽኒያት የለን። ግና ጌጋታት ከይተጋፍሑ ብግንተቦ ምእራምም የድሊ። ምኽኒያቱ ናእሽቱ ጌጋታት ጊዜ በሊዮም ክጋፍሑን ክግብዩን ስለዝኸኸሉ ቅልጡፍ መኣረምታ የድልዮም። እንተዘይኮይኑ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ንናይ ሓባር ዕላማኡ ሰሚሩ ክቃለስ ምውሳኔ ኣብ ውሽጢ ደምበ ተቃውሞ ጸብለልትነት ኣርእዩ ኢዩ። ህዝቢ ድማ ይስዕቦ ኣሎ። ስለዝኸኸኑ ድማ ንመሰረታትን መሪሕነትን ውድብ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ምስጋና ይግበእም። እቲ ስምረት ብጸዕርን ድኻምን ናይ መሰረታት ናይቲ ውድብ ስለዝተረጋገጸ ድማ መሰረታት እቲ ውድብ ዘሎ ጌጋታት ኣሪሙ ኣብ ዝመጽእ ዲሞክራሲያዊ ጉባኣ ናይቲ ግንባር ብቕዓትን ተወፋይነትን ዝመለልይኡ ናይ ኣመራርሓ ዓይነታዊ ለውጢ ንምምርጫግጽጽ፣ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ መሪሕ ግደ ንምጽዋት ንምብቃዑን ሕጂ'ውን ናይ መሰረታቱ ጸዕርን ተወፋይነትን ይሓትት።

ማለት መሰረታት ውድብ ኩሉ ኣብ ኢዱ ኢዩ። ንኸመርሖ ዝመረጸ መሪሕነት ክመርሖ እንተዘይከኢሊ ካብ ሓላፍንቱ ከውርዶ፡ ሓያል መራሒ እንተኾይኑ ድማ ዝያዳ ከሰውዶ ከምዝኸኸል መትከላዊ ምትእምማን ክሓድሮ ኣሎዎ። ኣብ ውሽጡ ድማ ጉርሕን ሸርሕን ዘይብሉ ግሉጽነት ከም ስልቲ ናይ ኣገባብ ኣቀላልሳኡ ኣተኣታትዩ ክምርሽ ኣሎዎ።

ምኽኒያቱ እዚ ጉዳይ ሃገርን ህዝብን ስለዝኸኸኑ ጉርሕን ሸርሕን ዘድልዩ ኣይኮነን፣ ኣብ ጉዳይ ሃገርን ህዝብን ድማ "ጉርሕን ሸርሕን" ይቕረ ዘይባሃሎ ዓቢ ገበን ኢዩ።

ስለዝኸኸኑ መሰረታት ውድብ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ድኸመታቱ ኣበይ ምኻኑ ኣለልዩ ኣሎ። ስለዝኸኸኑ ድኸመታቱ ኣለልዩ ክሕይለሉ ዝኸኸል ጎደና ቃልሲ ምቕያስ እዋኑ ኣኸሊ'ዩ። እዚ ግን መሰረታቱ ኢድ ንኢድ ተተሓሓዙ ብግሉጽ ኢሂን ምሂን ተባሃሂሉ ንሓፍነት ዝበሃል ስሚ ሓቂ ኣውጉዱ እንተተገደቡ ብሓቂ ከምቲ መሪሕ ጭርሖ ናይ መስመሪ ጉባኣኡ ህዝቡን ሃገሩን ንምድሓን ክበቅዕ ኢዩ።

ኣብ መጨረሻ ጽሑፊይ ቁሩብ ኣግህድ ከብሎ ዝደለ፡ ኣብዚ እዋን እዚ ኣብ ገለ ብጸት ኣባላት ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ብፍላይ ድማ ኣብ ብጸይ ረዘነ ሃብተን ብጸይ ብንያምን ዳርጋ ኩሉ ሰብ ዝርእዮን ወይ ድማ ዝሰምዖን ሽግራት ከም ዘሎ ንዕዘብ ኣሎና። እቲ መሪሕነት እንታይ ይገብር ኣሎ። መፍትሒ ዘየናደየሉ። እዞም ንህግደፍ ብጎረረኡ ብምሓዝ መስተንፈሲ ዝኸልእዎ ሓርበኛታት ብጸት ቀሪብካ ናይ ምርድዳእ ስጉምቲ ዘይተወስደ ስለምንታይ።

ብጸት ረዘነን ብንያምንክ እቲ ጉዳይ ቁሩብ ብትዕግስቲ ዘይትሓልፍዎ፡ ንናይ ሞትን ህይወትን ብጸትኩም ዘይትርእዩ። ጌጋታት ውድብ እኮ ብሓባር ኮንካ ኢዩ ዝእረም። እቲ ቀንዲ ድማ ጌጋታትካ ምልላይ ኢዩ። ዘሎ ጌጋታት ተራእዩ ኣሎ። ጌጋታትና ብሓባር ናይ ምእራም ድማ ናይ ኩልና ሓላፍነት ስለዝኸኸኑ ሕጂ እውን ውድብ ግንባር ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ዘሎ ጌጋታት ኣሪምና መሪሕ ግደኡ ክጸወት ናይ ኩልና'ቶም ናይ ሞትን ህይወትን ብጸት ዕማም ስለዝኸኸኑ ሕጂ እውን ብዝያዳ ሓርበኛውን ብቕዕን ተሳትፎኹም ካብ ዝኸኸኑ እዋን ንላዕሊ የድልየና ኢዩ።

ስለዝኸኸኑ እዚ ጉዳይ እዚ መሰረትን መሪሕነትን ግቡእን ህጹጹን ኣቓልቦ ክገብረሉ ለበዋይ የመሓላልፍ።

ክንዕወት ኢና !